

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu

HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 931/1938). Alapította: Dr. VUCHEITICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Cáfolat a Finnországhoz intézett szovjet ultimátum hírére

Benes újabb nyílt állásfoglalása a kelet-európai szláv szövetség mellett

Enyhülőben a spanyol-angolszás feszültség — Szabadon engedték a spanyol kikötőkben visszatartott olasz hajókat — Berin: Madrid újabb szövetséges nyomásra lehet elkészülve

Moszkva a „zavaros jugoszláv helyzettel” indokolja a Purics-kormány szövetségi ajánlatainak visszautasítását

A spanyol minisztertanács határozata, amely a szigorú semlegeségi politika kinyilvánítását célozta, nem keltett különösebb megérett a nemzetközi közvéleményben. Egyrészt nyilvánvaló volt, hogy a Franco-kormány nem folytathatja tovább „nem hadviselő” magatartását az angolszás hatalmakkal való súlyos összetűzés nélkül, másrészt viszont — mint erre Berlinben már több ízben utáltak — a spanyol kormányt állásfoglalásában az a legfőbb irányelv vezeti, hogy *kívül akar maradni a háborún*. Így került sor — kétségtelenül angolszás ösztökélésre — a nem hadviselő álláspontra feladására, de egyben a szigorú semlegeségi kinyilvánítására is. Ezen túlmenően az angolszások újabb sikert nem tudtak elérni, — hangoztatja a DNB. diplomáciai hírmagyarozója. Berlinben egyébként úgy vélik, hogy a spanyol-angolszás feszültség látszólagos enyhülése után Madrid újabb szövetséges nyomásra lehet elkészülve.

A spanyol minisztertanács semlegeségi nyilatkozatát követően a távirati irradák arról adtak hírt, hogy a spanyol kikötőkben visszatartott olasz hajók engedélyt kaptak arra, hogy Badoglio kormányának lobogója alatt kifelhassanak a tengerre. A keleti arcvonalon lévő spanyol önkéntesekre vonatkozóan még nem ismeretes semmiféle döntés vagy újabb fordulat. Jordana spanyol külügyminiszter tegnap ismét megbeszélést folytatott Henry Hayes madridi amerikai nagykövettel. A megbeszélések után mindkét diplomata annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a spanyol-angolszás ügy mindkét félre nézve kedvezően fog megoldódni. Beavatott madridi körök a spanyol-angolszás tárgyalások folytatásával számolnak.

Benes javaslata

A Ra d o r berlini tudósítója is ismertette az Exchange Telegraph feltűnő értesülését Benes fehérórosz-lengyel-ukrán-csehszlovák szövetségi javaslatáról, melyet a volt csehszlovák köztársaság egykori menekült cseh titán tett, a londoni menekült cseh „államtanács” ülésén. Benes hangoztatja, hogy legutóbbi moszkvai tartózkodása alkalmából megkapta a Szovjet hozzájárulását egy ily természetű szövetséghez.

Tekintettel arra, hogy Fehér-Oroszország és Ukrajna szovjet köztársaság, a velük való szövetség (államszövetség) messzeemenő politikai következményekkel járna. A lengyel és cseh kormányrendszerek — mint svájci hírmagyarozatok megjegyzik — alkalmazkodniok kellene a szövetező két köztársasághoz. Berlinben Benes e javaslatából azt olvassák ki, hogy a szovjet alkotmányreform célja máris megmutatkozik. Megerősíteni látszik ezt a véle-

Csendes farsang

Azoknak a fiataloknak, akik ezen a farsangon nem táncolhatnak, nem bálozhatnak, pedig szeretnének, gyorsan megmondhatjuk, hogy ez a veszteségük nem marad kárpótlás nélkül: gondolják csak meg, mennyire igazán az ő fiatalágukért alakul most egy új világréteg, közeledik egy béke, amelynek szeles, simogató nyugalmában az ő ifjuságuk sugárik majd fel. A béke azért lesz, hogy ők szívesebben benne, mint mezőn a piros pipacsok. Ők aratják le akkor az új nyarakat és farsangokat. A pihenő hadseregek nyomában ők lesznek az élet diadalmas hadserege, övék lesz minden, mert fiatalok.

Most tehát érjeniek kell, hogy a földkerekség sébektől, löporiüsttől mart, keserű vajudása közben, tánc nélkül illik várni a világnak erre az új napsugaras esődjére, az élet új, országhatáron keresztüláramló idilljére.

Azonban nem, azt még sem mondhatjuk, hogy az élet idilli tartalmával is várjanak. Megvalósítható az most is, rikoltó tánczene, síkos-parkettes báltermek, bál vacsora és hajnali végelgyengülés nélkül is. Tudok rá példát, hogy a farsangi idill megteremhet a polgári lakás puhan bélet falai között is, sőt még meghittebb keretben: a nő lelkében. A sürrü békebeli farsangokon túl, amelyekben Csokonai bomlott Dorottyaí ruhángasztak bálteremből-bálterembe és Krudy Gyula fulladásig befűzött szépei táncoltak érzelmesen és megszállottan, az elajulás árán is, egészen a hajnali tejeskocsi megindulásáig, — ezeken a bomlott farsangi emlékeken túl a mostani történelmi napok bensőbb és mélyebb szórakozásokra intenek. S a nők átéltek ezt a néma intést: a báltermek helyett felfedezik újra az otthon, az izzáadásig való, meghajszolt tánc helyett udvarlójukkal, a kályhában pattogó tűz mellett való bizalmas beszélgetés elmélyülő élményeit, melyek a báltermi zivajban sohasem kerülhetek volna felszínre. S ha e kedves messze van, — amint ma oly sok kedves van messze — minden bálnál melegebb izgalom egy frissen érkezett, hosszú levél felbontása és a válasz megírása. A tangó és a fox-trott mozgólataihoz hozzászólt finom női kezek ilyenkor meglepetten rábrendnek, mennyi lelket is lehet belezni egy levélbe! Háborús időkben a magánlevelezés átforrósodik, észintébbé válik, mert a simogatást, csókot, bizalmat és hitet kell közvetítenie. S ezek a levelek a szavalatnál erősebbek, mert megmaradnak: oda lehet vinni a vacsorához, a tányér mellé, a falatok jó ize mellé, elolvasni újra és lefekvéskor az ágyba vinni és e sorok szeretgetésébe beledobni. Ezek a levelek és a beljüik kapcsolódó érzések erős gyökerei lesznek azután termő szerelmek, családok jövőjének.

Hígyjük el, a mai világágés nemcsak

keserűségeket terem, nemcsak a farsangi táncot törli el, hanem meggyőző tanítást is plántál a női lelkébe: hihetetlen kiharásra, áldozatvállalásra és jövő-akarásra eszméit és erőit az asszonyok és lányok szívét. Hadd mondjak itt egy példát, a kis magasra tornyozó barnahajú, kevésszavú menyasszonyt, akit nemrég ismertem meg. Huszonhárom éves, tanárnő. Nyíltszívű, de erősen zárt, külön világ ez a lány, nem hatolhat bele egyetlen kacér szó se. Szemérmesen mondja, hogy ha hazajön a véglegénye a frontról, megesküszik és néhány gyerek kell neki, lehetőleg gyorsan, mert azt a férfit ilyen háború után nagyon meggóthonnal kell körülvenni, szerelmelem és kicsi bizó arccal is. Azt is mondja, ha lehetne, se mutalna ezen a farsangon. Nem keres semmiféle „feledést” szórakozásokban, a véglegénye hosszú távolléte miatt. Vállalja a különszakítottág minden szép fájdalmát. A fény amit az arcán csókjának emléke. Azokat a csókokat alatta gyermeké folytatni, beváltani. Nem panaszol „kárba vesztett idő” miatt, pedig nagyon szép lány, de ő annyira nem törődik ezzel, hogy az ember csak végtelenül veszi észre. A háború elvesztőlük néhány évet?... De a hiányt visszaadhat évszázadokat a gyermekeikben!

És — talán utmutatásul — hadd mesélek el még valamit. Vidéken jártam, fehérre meszelt, métervastagfalú ácsolt tornácok, öreg kúriákban, ahol a háziasszonyok nagyon szép fiatal leánya van. A háziasszony még régi hangulatu asszony: páratlan turósesusztát tud készíteni és éberben ügyel szép leánya sorára, ugyanezért elfogja a kisasszony szerelmesleveleit, a pápaszemét feléve, megértéssel, de józanul elolvassa, mielőtt postára engedi őket.

Ez a háziasszony félrevesz: képzeljem, milyen érdekesek ezeknek a mai fiataloknak a szerelmeslevelei! Bevallja, az ő leánykorában orról irtak egymásnak, mikor és hol táncolhatnak majd megint, — ez a kislány azonban a véglegényjelöltjének könyvek tartalmáról ír, amelyeket frissen olvasott, azokon kívül zeneadatokról, melyek a rádió legutóbbi műsorán szerepelnek. Lám, ezeknek a gyermekeknek a farsangjában „sak” ilyen örömeök vannak, — mondja — bár lehet, hogy ezek az örömeök végül is többet érnek.

Bizony többet: s ezen az úton könnyen lehetséges, hogy mai nemzedékünk minden eddigi nemzedékénél többet erőbbé válik a jövőndő szempontjából, — gondoltam éjtszaka, az öreg Lavinia hálószobájában, a magunkraismerés esőndjében, midőn kint, a ház körül havas szél járt, mint az üzenet. (i. gy. 1.)

ményt az a tény is, hogy Kornejcsuk, a Szovjet-Unió ukrán származásu helyettes külügy. népbiztosa lemondott sőt emlegetik az önálló ukrán külügyminisztérium jövő vezetőjeként. Nem tartanak meglepőnek, ha Kornejcsuk, mint Ukrajna külügyminisztere venné kezébe a lengyel-szovjet megbeszélések elszakadt fonálát s lengyel-ukrán meg egyezés révén igyekeznek egyengetni Moszkva utját Lengyelország irányába. Az ezen tulmenő Benes-féle javaslat, a fehérorosz-lengyel-ukrán-csehszlovák szövetség — berlini megítélés szerint — szélesebb alapon, hasonló célt szolgálna.

„Szláv összetartás”

Semleges és szövetséges körökben még nem felejtették el Benes minapi moszkvai beszédét, melyet a pánszláv bizottság ülésén mondott:

— Nagy örömmre szolgál — hangoztatja a többi között Benes, — hogy a pánszláv bizottság tagjai között lehetnek, annál is inkább, mert magam is évek hosszú sora óta dolgozom a szláv politikán. Az első világháború nagy változásokat hozott a szláv népek életébe, de ennek a háborúnak eredményei még fontosabbak lesznek a szláv világ számára. A mostani háború után — így mondotta Benes — valamennyi szláv nép az őt megillető helyet foglalja majd el a világ népei sorában. A Szovjet-Unió teljesítményei és mostani eredményi kimutatták, hogy a szláv népeknek ugyanolyan ranghoz van joguk a világon, mint más népeknek, sőt sok esetben a szláv népek felülmúlják a többieket.

— Moszkvai látogatásomnak szláv szempontból jelképes jelentőséget tulajdonított, mert kifejezésre juttatták a szláv összetartást, amely 150 év óta a döntő pillanatokban mindig Moszkvában keresett támaszt.

Benes e beszédében kijelentette, hogy a „csehszlovák politika” nem lehet más, mint „szláv politika”.

Hogy e politikának angolszás szempontból való megítéléséről nyilatkozott-e Benes, arról hallgat a krónika.

A jugoszláv-szovjet szövetség terve

A Moszkvában Benes és a szovjet kormány között létrejött szövetségi szerződés mintájára a kairói jugoszláv menekült kormány is szövetségi és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésére tett ajánlatot a Szovjet-Uniónak. A Purics-kormány e javaslatát Moszkva visszautasította.

Semleges politikai megfigyelők a Szovjet elutasító válaszával foglalkozva emlékeztettek arra, hogy 1942 tavaszán a Szovjet-Unió tett szövetségi ajánlatot az akkor Londonban működő jugoszláv emigráns kormánynak, ez azonban akkor nem volt hajlandó oly értéket tulajdoni-

lani a Moszkvával való szövetségnek, mint most.

Jó értesült svájci körök úgy tudják, hogy a szovjet kormány a múlt év vége felé azt ajánlotta a Purics-kormányának, hogy Péter király és kormánya beküldjön ki Titóval. Terrybe vették Péter király jugoszláv utját is, erre azonban nem került sor. Nem annyira az utazás nehézségei, mint inkább politikai megfontolások miatt maradt el Péter király balkáni látogatása, — mondják svájci körökben.

Finnszország

Ryti finn államelnöknek a birodalmi gyűlés január 29-én tartott záróülésén szhangzott beszéde még mindig élénken foglalkoztatja a nemzetközi sajtót. Fokozzák az érdeklődést a keleti arcvonal északi szakaszán végbemenő események. *Mig az elmúlt esztendőben, magá-*

nak Rytinek kijelentése szerint „a finnországi arcvonal megmerevedett és állóháború alakult ki”, most a Szovjet Északon is megindított támadásai újabb súlyos megpróbáltatásokat rónak a finnekre. „A múlt esztendő is súlyos áldozatokat követelt, — mondotta Ryti — ezek azonban már nem voltak olyan nagyok, mint az előző háborús évekből. Az arcvonal mögött a nép aránylag békésen dolgozhatott tovább.” Ryti hangsúlyozta, hogy amióta a múlt év elején megalakult az új finn kormány, bizalommal teljes és példás együttműködés alakult ki a kormány és a parlament között. Különösen akkor tisztázódott végképpen a parlament és a kormány jó viszonya, amikor a szeptemberi zárt ülésen a kormány behatón tájékoztatta a képviselőket a külpolitikai helyzetről. Hakkilä képviselőházi elnök is elismerte mostani felszólalásában, hogy

„a külpolitikai helyzetről adott őszi kormánybeszámoló tisztázta a kormány és a képviselőház viszonyát és elejét vette minden félreértésnek.” Mint megfigyelhetjük, azóta éltek a Finnországgal kapcsolatos különböző hírek. A Moszkvával szemben tanúsított merev magatartás kihangsúlyozódásával egyidejűleg azonban továbbra is sikerült fenntartani a kapcsolatokat Washingtonnal. A szovjet alkotmányreformnak nagy visszhangja van az északi államokban, természetesen Finnországban is. A Finn-Karjalára vonatkozó szovjet követelések ismételt bejelentése és finn állásfoglalást von maga után. A stockholmi finn követ egyébként cáfolja, hogy Moszkva ultimátumszerű figyelmeztetést intézett Finnországhoz. Közben gigászi küzdelem folyik Leningrádól nyugatra, a Finn-öböl és az Umen-tó között. (—r)

A politikai arcvonal

Finn cáfolat a szovjet ultimátumról szóló hirre

Stockholm. (Tp). A stockholmi finn követ erősen megáfolta azt a hírt, amely szerint a Szovjet-Unió ultimátumot intézett volna Finnországhoz.

Fehérorosz-lengyel-ukrán-csehszlovák szövetséget javasol Benes

Berlin. (Rador). Berni értesülés szerint az Exchange Telegraph hűgynökség arról ad hír, hogy Benes a csehszlovák államtanács ülésén Fehéroroszországnak, Lengyelországnak, Ukrajnának és Csehszlovákiának, mint szláv államoknak szövetségese mellett szállt síkra. Benes előterjesztését az államtanács teljes egészében magáévá tette.

Berlini politikai körök megítélése szerint ez a hír nagy figyelmet érdemel, annál is inkább, mert két napra azután került forgalomba, hogy Moszkvában kijelentették: a szovjet köztársaságok a jövőben saját külpolitikát folytathatnak. Berlini körök úgy vélik, hogy csak egy szovjet kelepceről van szó, hogy lehefőség nyíljék Moszkvának terjeszkedési és imperialista elgondolása: megvalósítására, egyben pedig angol-amerikai körökben azt a benyomást keltsék, hogy minden az Atlanti-ókmány elemeinek megfelelően, demokráikus formában történik. Berlinben rámutatnak arra, hogy az amerikai és angol felhívatalos sajtó körei valóban ezen a nézeten is vannak, s hogy ezek a lapok az angol-szász körök legtöbbjének irányzatát fejezik ki.

A JUGOSZLAV-SZOVJET SZÖVETSÉGI AJANLAT VISSZAUTASÍTÁSA

Stockholm. (Rador). A DNB. jelenti: A Tass szovjet távirati iroda jelenti: Kairóból, hogy a szovjet kormány 1943. december közepén ajánlatot kapott a jugoszláv emigráns kormánytól a cseh-szovjet szerződés mintájára közzétett jugoszláv-szovjet szövetségi szerződésre. A Szovjet azt válaszolta, nem fogadhatja el ezt a javaslatot. Inklózása: „Zavaros a helyzet Jugoszláviában.”

ROOSEVELT

EGYELŐRE NEM NYILATKOZIK A SZOVJET ALKOTMÁNYREFORMRÓL
Stockholm. (Rador). A DNB. jelenti: Roosevelt elnök a tegnapi sajtóértekezleten egy kérdésre válaszolva kijelentette, jelenleg nem tud véleményt mondani az oroszországi politikai színpadán történt változásokkal kapcsolatban, melyet egyébként nagy érdeklődéssel kísért.

„NEM HADVISELÉS” HELYETT „SZIGORU SEMLEGESSÉG”

Berlin (Tp). A spanyol minisztertanácsnak azt a legutóbb hozott határozatát, amely szerint Spanyolország továbbra is megőrzi a legszigorubb semlegességet, német politikai körökben olyan döntésnek tekintik, amelyet nem kell meglepőnek tekinteni. Emlékeztetnek Berlinben arra, hogy Spanyolország történelme folyamán mindig bizonyos törvénnyel követték és ez a törvényt ismételték nyugatnémetországi terület

Franco kormánya számára is meg nem változatható, mert ez a törvény: „a nemzeti becsület és a méltóság”. A spanyol sajtó állásfoglalásában az angolszász nyomással kapcsolatban, berlini körök bizonyítékot látnak arra, hogy a spanyol vezetés ezeket az alapelveket tartotta szem előtt. Német politikai körökben nem ismerik félre azt a helyzetet, amely a hivatalos Spanyolországot arra készítette, hogy a „nem hadviselés” álláspontjáról a „szigorú semlegesség” álláspontjára térjen át. Berlinben megállapítják, hogy ezen tulmenően az angolszászok újabb sikert elérni nem tudtak. Ez kifejezésre jut Sir Samuel Hoare angol nagykövete nyilatkozatában is, amelyet Berlinben bizonyos mértékben visszavonulásnak tekintenek.

ROOSEVELT A SPANYOL ÜGYRŐL: „A HELYZET SOKKAL JOBB”

Washington. (Tp). A legutóbbi sajtóértekezleten Roosevelt elnök kijelentette, hogy Anglia és az Egyesült Államok közösen örököndek a felett, hogy Spanyolország vnióban megőrizze semlegességét. Nem tudja, hogy sikerül-e az a törekvés, újabb fejlemények még nem adódtak, de a helyzet sokkal jobb — mondotta Roosevelt elnök a spanyolországi helyzetről.

KESSELRING NEM NYILATKOZOTT RÓMA SORSÁRÓL

Berlin. (Rador). A DNB. jelenti: A német főváros politikai köreiben kitálattnak minősítik az angolszász hírszolgálat azon jelentését, amely szerint a va-

rikáni német nagykövet XII. Pius pápának átnyújtotta volna Kesselring tábornok nyilatkozatát. A német tábornok ebben a nyilatkozatban állítólag azt közölte volna, hogy Róma sorsa katonai megfontolásoktól függ.

ARGENTINA MEGSZAKITOTTA KACSOLATAIT A VICHY KORMÁNNYAL, BULGÁRIÁVAL, MAGYARORSZÁGGAL ÉS ROMÁNIÁVAL
Genf. (Rador). A brit hírszolgálat az Associated Press hírért közli, mely szerint Argentína kormánya megszakította a diplomáciai kapcsolatokat a vichy francia kormánnyal, Bulgáriával, Magyarországgal és Romániával. Ezt a nyilatkozatot Buenos Airesben az illetékes hatóságok tették közzé.

VIKTOR EMANUEL TARGYAL A LEMONDÁSÁRÓL?

Chiasso. (Tp). A délolaszországi demokrata pártoknak Bariában nemrég iefolyt kongresszusa tudvalegőleg az olasz király lemondása mellett foglalt állást. Viktor Emanuel király tegnap a királyi ház miniszterének jelenlétében fogadta Badogliót. A tanácskozás — mint a Regime Fascista című lap írja — a pártkongresszus részéről hozott lemondási határozat körül forgott.

AZ AKSAM VÉZÉRCIKKE: TÖRÖKORSZÁG NEM AKAR OSZTOZNI A ZSAKMÁNYBAN

Istanbul. (Tp). Az Aksam című lap vezércikkében Sadak képviselő,

aki gyakran a vezető török körök nézetét fejt ki, a következőket írja Törökország politikájáról:

— Nem lehet azt várni, hogy egy olyan ország, mint Törökország, amelynek sem nyílt, sem titkos törekvései nincsenek, határain túl belevesse magát a háborúba, csak azért, mert a háború közelebb jött hozzá; vagy, mert egyik vagy másik fél győzelme valószínűbbnek látszik. A háború kezdete óta a török politika egyetlen célja az ország védelme volt és Törökország ennek megfelelően alakította szövetségait és barátságait. Mái számtalanszor kifejtettük azokat az előnyöket, amelyek a török semlegességéből a szövetségesekre háramlottak, most arra a kérdésre akarunk válaszolni, hogy vajon végleg elhárult-e a veszély, hogy Törökország belesodródik a háborúba? Ilyen illúzióknak átengedni magunkat döreség volna és mindaddig, míg a háború véget nem ér, számolnunk kell annak lehetőségével, hogy abba Törökország is belesodródik.

Sadak a továbbiakban kifejti, hogy Törökország nem óhajt részt venni a békeértekezleten, hogy osztozzék a zsákmányban. Törökország — mint azt története mutatja — nem fél a háborútól és azon a napon, amikor ezt szerződésbeli kötelezettségei és érdekei megkivánják, nem fog habozni fegyverekhez nyulni. Ehhez azonban nemcsak az szükséges, hogy a török nép meg legyen győződve, hogy a hadbalépés szükségességének időpontja elérkezett, hanem az is, hogy mások teljesítsék azokat az anyagi és erkölcsi előfeltételeket, amelyeket velünk szemben vállaltak, — hangoztatja az Aksam cikkírója.

VISINSZKJI MOSZKIVÁBA UTAZOTT

Amsterdam. (Tp). Visinszkij, a Szovjet-Unió képviselője Algírban, valamint az olaszországi véleményező tanács tagja, Moszkvába utazott, hogy megbeszélést folytasson kormányával.

A SZÓFIAI BÍRÓSÁGOKAT VIDÉKRE KÖLTÖZTETIK

Szófia. (Tp). A bolgár főváros kiürítésével kapcsolatban közölték, hogy a Szófiában székelő bolgár bíróságok nagy részét is vidékre költöztetik. Csúpán a legfelső bolgár ítélőszék marad teljes egészében a fővárosban. Az ítélőtáblát két részre osztották és a második rész szintén az egyik vidéki városban működik. Szófiában négy törvényszék van, ezek közül három szintén vidékre költöztetnek.

Jelentéseink a harcokokról

Vitebszknél elkeseredett harcokban, a német csapatok tegnap is megtartották állásaikat

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harcúterén Nikopol harcúterében a szovjet csapatok fokozták nyomásukat a hídfő déli frontján és a várostól északnyugatra lévő betűreisi helyen. Az erős ellenséges támadásokat visszautasították és a helyi betűreiséket elretesztették. Kirovograd és Belaja-Cserkov között a súlyos harcok az egyre támadó szovjet erőkkel tovább tartanak. Eredményes ellentámadásokkal a német csapatok áttörték az egyik szakaszon a Szovjet erősen kiépített állásait. Az oroszok itt emberben és hadianyagban nagy veszteségeket szenvedtek. A Berezinától délre és Vitebszknél a német csapatok elkeseredett harcokban tegnap is megtartották állásaikat a szovjet erők áttörési kísérleteivel szemben. A Neveltől a Finn-tengeröböl felé terjedő szakaszon az erős szovjet nyomás tegnap valamennyire gyengült. Több szovjet helyi támadást visszavertek.

Dél-Olaszországban a neptunói hídfőnél a körülzárt angolszász zászlóaljkat még szűkebb térre szorították és ezen a helyen 900 angol foglyot ejtettek. A déli szakaszon a Cassino-hegység körzetében a nehéz harcok tovább tartanak. Észak-amerikai bombázók tegnap terrortámadást intéztek nyugatnémetországi terület

ellen és főleg Frankfurt városát támadták. Az ellenséges gépek közül huszonháromat lelőttek.

GARIBOLDI TABORNOKOT NEM VÉGEZTEK KI

Zürich. (Tp). A római rádió megcáfolta azt a hírt, amely szerint Gariboldi tábornokot a veronai rendkívüli törvényszék halálra ítélte és kivégezte. A valóság az, hogy Gariboldi tábornok több társával együtt vizsgálati fogság-

ban van és várja büntetésének tárgyalását.

A JAPAN LÉGIERŐ EREDMÉNYEI JANUÁRBAN

Tokió. (Domej). A japán császári főhadiszállás összefoglaló jelentést hozott nyilvánosságra a január hónapban lefolyt légi csaták eredményéről. A jelentés adatai szerint a japán repülőgépek januárban 373 angol-amerikai, illetve csungkingi repülőgépet lőttek le, míg saját veszteségük 40 repülőgép volt.

Leguiabb

A portugál miniszterelnök fontos megbeszélést folytatott Madridban

Madrid. (Tp). Salazar portugál miniszterelnök látogatást tett Spanyolországban és fontos politikai megbeszélést folytatott Jordana spanyol külügyminiszterrel is. Salazar madridi megbeszélései befejeztével visszavért Lisszabonba.

Uj vezetés alatt és hegyreálítva nemsokára újból megnyílik a
CARLTON-étterem
Timişoaran. Családias, meghitt, előkelő hely.
Távbeszélő: 4°-97. Bej. szám: 277 11875-943.

Kabós Éva új verseskölete

"Amint az én sorsom megad nekem,"
Aladár-nyenyed, 1943.

Nem csak azért foglalkozunk vele, mert del-
ardélyi irodalmunk minden termését köte-
lesek vagyunk számon tartani. Ez a kis kö-
tet, mindössze negyvenhét vers van benne,
érteket jelent, költészetet. A mindössze
száz egy kell érteni, hogy kár amiért nem
olvashatjuk a költő több versét. Elmélyül-
tebb olvasás közben ugyanis megszeretjük
Kabos Éva verseit és sajnáljuk, hogy az ő
megkedvelt, megírt világából egy-kettőre
kénytelenek vagyunk kilépni.

Ez a világ a csöndes, de mélyről feltörő,
megkapó sóhajlások, a női lélek finom,
halk megrezduléseinek a világa. Tartóz-
kodó hangja, mestersen scjetető, merengő
líra, amelynek belső izása a legfőbb
érintés.

A költő melyre vallásos lélek. A szemé-
lyes, családok Isténhez forduló, szavai és
kérdése minden hívő lélekre mely hatást
tesznek. Bódítók a minden napi kenyér-
ért, de szívének nyugalmáért is, azért a
fényes örömeért is, amelyet az Ur mindenki
számára őriz valahol. Mindég az Isténhez
vezető úton szeretne járni, de a sejtő so-
rokból megérezzük, hogy olykor lelépett
röla, pedig elég lett volna egy-egy ima,
szelid kérések, hogy megmaradjon rajta,
Nagyapánk ünnepein kármentesítse magát,
hogy az élet erői zajlanak benne, s Istén-
től kérje, hogy a gyászolók sorába állhas-
son, bílmását téve kezére, lakatot szájára,
kötletet a vágyára, másként a dobogó em-
beri szívnek vétkéznie lehet.

Kabos Éva nem lenne lírai költő, ha da-
lomból nem ismerjük meg külső életének
néhány mozzanatát. A költő az atyai ház-
ban marad, anyja helyén Szánt, vet, végezi
az élet robotját. Akkor is, amikor a bizony-
talan jövő nehezedik rá, de megteszi
mindent, hiszen "gy volt" mindig, csak lesz
vutaki, aki arat, Péla az atyai hazát, a
gyermekének szilárd menedéket épített,
nem annyira az ömladoástól, mint inkább
a testvér viszáltyól. Éva sorsa az övé is,
csak megfinomodva: fárasztás a családjért.

Felvé nyúl a boldogsághoz, amelyet fel-
adott felett, csillagok felett mégis csak meg-
lányorólón rendel el számára az Isten. Ke-
vés ez a boldogság, ellánc, csak emlékek-
ben élő. Kisebri viszony: gondall az akit
szeret, halárhoz és némaságon át, ha levél
nem jön is róla. A napnapi virágokat
így is eszközök gyűjti, hiszen, kitarthatón.
Mégis sors lázadás szívében. Asszonyi hall-
gatással, megadással próbálja menteni az
életnek még megérvő perceit. Szív: nem
pöröl, nem felébbre nincs benne barag.
Álka is csak annyi, hogy soha el ne feled-
hesse családjának izét az, aki már messze-
re szegye jár tőle s akhez az emlékezésen iri-
vül nincs már semmi köze.

Lirája inkább, alig kétszer zendül meg a
nagyobb eszaladról, népről, közösségről. Az
egész egy hámas keresztelő, husvét ünne-
pén, amely arra rendeltetett, hogy egy falu
bírád lelkét pillanatokra megnyihátse. Be-
vezet, hogy nem értette meg Isten nap-
parancsát: jéságra és építésre, nem gyű-
létre és gyilkolásra akar — majd egyszer
— gyermekek. Nem program ez, nem elvi,
lakabb teljesen egyéni és elméleti, csak
rövid időre gondolt álláspon, máskép a leg-
hevesebben tiltakozóknak olyan költő mag-
nyilatkozás ellen amely a közösségi győ-
bereket támadja meg. Napjának egyetlen
lényes értelmezése: találjuk a költő befe-
jező versében. Ebben a költő még nem ér-
lelt jutalomkéret, alázattal fogadja az
Urak azt, az ajánlást, hogy el, megvan a
regi fésle és kenyere, hogy lál és ep a keze
a világ szprávi, pusztápa. Ha csak-
ugyan, zordulózó alkizati" kell megkö-
szönnünk a pillanatok hékéjét a kitusan le-
csmó évek romjai felett."

Ezen a mindig költő tartalma, világos
versek aprózott, tiszta ayeivon eszengernek.
A tartalma is a kifejezés egymást tagliti. A
szóhasználat idémértésnek látszó, kissé
szabadul versformában inkább van versér-
telő szerepe a bándületes tiltakozásnak,
bátesponvák és gondolatok hullámzásának,
mint a jó rimnek vagy asszopárennek.

Kabos Éva versei tavaszról irodalmunk
képes és kedves jó hívt jelentő hómívái.
Hívvel kell adnunk nekik otthonunk asz-
talan.
PUHALA SANDOR

Szemlehatár

Szerb Antal írja

Baumgarten Ferencről

Baumgarten nem sokat írt, de amit
írt, oly karakterisztikus, hogy sorai-
ban fölöttük áll emberi alakja. Rend-
kívüli tehetséges volt a hirtelen talált
megformulázásokhoz. Gondolkódása
erősen dialektikus természetű volt, a
vita, a támadás váltotta ki belőle gyil-
kos és nagyszerű szellemességet. De
intiméleti körben felengedett és sejtette
lényének lágyabb, költői vonását
is. Vendégszerető volt, szerette, ha
meghitt társaság gyűlt össze berli-
ráján. Ilvenkor szívesen beszélt ter-
veiről is és kőlép szeretettel felolvast
kedves költőinek verseiből. „Recitálás
és felolvasás közben” mondja róla An-
selma Heine. — olyan lelkesedéssel
képeességet árult el, ami mindig meg-
lepte az embert, aki mint kérhetetlen
kritikust ismerte őt. Egyébként ez a
kettősség: szatirikus szellemesség és
szárváló líraiság kettőssége, megm-
valtkozik Baumgarten stílusában is. Ha
költő tárgyról is, stílusa költővé in-
spirálódik, de mindjárt máson szelle-
mes lesz, ha a címesről ír, ami patri-
otikus-lelkét ingerli...

De volt egy harmadik hangja is,
ami ritkán szólalt meg: a humanista
hangja, amelyet olyankor emelt fel,
nemes és komor rezonanciával, amik-
or a szentek szentjét veszeltejeve
látta. Kéziratban maradt humanista
proklamációjában, a világháború be-
fejezésekor, erakat a szavakat mon-
dja: „az örökös győztes mindig a
szellem marad, mely a legmélyebb

szenvedések sirjából feltámad mindig
és újra, mint ahogy feltámad most is,
a világháború keresztjárása után.

Idegen volt a nemzetek vetélkedésé-
től, európainak vallotta magát.

Szatirikus tumaoszelem, költői
megrendültség, humanista páthosz:
mindezek csak kifejezési lehetőségek
voltak, és mögöttük ott állt, — szép
szomorúságban — megközelíthetetlen
magányosságában maga az ember.
Magányos fájdalma kerülte a közvet-
len megnyilatkozást, csak másokon
keresztül beszélt önmagáról, költőkn
keresztül, és akkor is legszívesebben
olyan költőkn keresztül, akik nem be-
szélnék önmagukról. Előkelő lélek
volt, akinek két attitűdje volt a világ
felé: undorral fordult el a parvenitől
és gondos leplezéssel, szenvtelenül
sirta el bánatát...

A XIX. század íróiban közös ismer-
tetőjegyek a dezilluzionizmus láttá.
A kirábrándultságot, ő is dezilluzionált
lélek volt. A világgal szemben is a leg-
magasabb mértéket alkalmazta, mint
az irodalommal szemben, és mikor a
világ mértéket nem ütötte meg, patri-
otikus-göggel visszavonult, mint nagy
mintaképei, Flaubert és C. F. Meyer.
És magányos és vándor lett belőle.
Bensőségéhez képest a világ hideg és
szegény volt. Lelkében a tökéletesség
vágya élt és a világ nem volt tökéletes.
Róla is el lehet mondani, amit ő mon-
dott költőjéről: a tökéletesség beteg-
ségében szenvedett!"

A BAUMGARTEN-DIJ

Mint minden esztendőben, az idén is
sor került a Baumgarten-díj kiosztá-
sára. Irodalmi világunknak ezt az év-
ről-évre megismétlődő eseményét írók
és közönség feszült figyelemmel kíséri.
A Baumgarten-díj kiosztása az irodalmi
közveteményben nagyobb esemény,
mint az Akadémia, vagy az irodalmi
társaságok tagváltásai. Talán azért,
mert ez az irodalmi díj hagyományok-
tól függetlenül lényegült egygő a mo-
dern magyar irodalom fogalmával.

Az alapítvány elnevezése a most
kusz esztendeje halott Baumgar-
ten Ferenc nevéhez fűződik. Baum-
garten Ferenc, bár Budapestben szüle-
zett, német kultúrában nevelkedett, né-
met író lett belőle, de európaiságában
is igazi hazája a magyar irodalmi élet
maradt. Élete és műve egyaránt a
nagy európai esztétikával való rokonsá-
gát idézi. Mondhatnánk egy leltér és
fájdalmasan elveszett európai esztéti-
nemzedékhez tartozott. Abba a szép hu-
manista közösségbe, melynek eszméi-
ről és erejéről hovatovább már csak
fennmaradó könyveiből tájékozódha-
tunk. Ellátvozt az élők közül Baum-
garten Ferenc, el Babits Mihály, de ő
még Paul Valéry, Benedetto Croce és
Ortega Y Gasset, akikről közelebbit ha
nem is tudunk, de sejtjük: a jövő egy
új megfogalmazásán fá, adoznak. Baum-
garten Ferenc irodalmi emlékezetét
„Zirkus Reinhardt” című színházi tér-
déséről írott tanulmánygyűjteménye,
a nagy svájciról C. F. Meyerről és Fla-
uberről írott munkái teszik maradandó-
vá. Flauberről írta: „Egy fájdalmat
sír a XIX. század valamennyi költője,
hogy a lélek hazdítlan ezen a világon.”
Ez az érés, amely őt szeméző száza-
duk nagy elmével összeköti.

Élete vége felé az európai vándor,
mintha a magyar szellemi életben végső
hazára talált volna. Kévéssel halála
előtt vet fel hívalmas barátjának, az
alapítványi kuratórium gazdasági trá-

nyitójának, Basch Lorándnak, hogy va-
gyonát a fiatal magyar irodalom felvi-
rágoztatásának szereténe szentelni. Vég-
rendeletében az alapítvány irányításá-
val, a díjak kiosztásával másik barát-
ját, Babits Mihályt bízta meg.

Babits Mihály kezéből magyar írók
a díjat megkapni a legnagyobb elis-
mertetést jelentette. Piatal írókat emelt
a díj az elismerés és a siker fényébe és
megpróbáltatott és kísértésbe vitt tehet-
séget egyenesített fel és mentett meg
nem egyszer a Baumgarten-alapítvány
támogatása. Az erdélyi irodalom első
nagy elismertetése is a Baumarten-
díjhoz fűződik s ha jól emlékszünk, az
első kitüntetett Tamási Áron volt. A
délardélyi írók közül tavaly Szemlér
Ferencet érte a díj megkülönböztető ki-
tüntetése.

Persze merültek fel harcok is a díj

Kabós Éva verseiből

Csak tékoztam

Homlokomon az elmúlt nyarakból
száradt szarkaláb, s mögötte
annyi szántás, annyi vetés,
annyi rossz, szülők gratás,
cséplőgép-zugás, számaegés és
férfinak való, átkozott
sorsvállalás, —
kórház, kritika, versek és
magasán, határok felett
annyi találkozás, —
annyi nagy áldozat
s kicsinyes, színtelen
barázdaharc,
hétköznapi pere és esuf esata,
kifagyott rózsák régi illata,
csókok elmosódott íze
s akárok közt Krisztus-kereszt.
annyi hit, amivel
megláncoltam magam,
annyi magyarként megölt szeretet...
és most, a' lkor arcomon

Giraudoux

Jean Giraudoux, a franciak Koszta-
lányja, meghalt 62 éves korában.
Azok közé a francia írók közé tarto-
zott, kiket a kisnemzetek írói külön-
sen irigyeltek: a diplomáciai karban
teljesített szolgálatot s így rendkívül
alkalmi nyitak a világ megismeré-
sére. A francia írók közt is utóéje
volt a „poetizmusnak”, a prózai-
rás költőiségének. Regényei a lélek egy
álmszerű világában szongtak és
Giraudoux ehhez a világhoz meg tud-
ta teremteni a maga külön zenejü
nyelvezetét. A kiválasztottak irója
volt, akárcsak Proust, Gide, vagy
Larband. Regényei és szüdarabjai
a Magyar közönség jól ismeri és sze-
reti. Okosságának és költőiségének
klasszikus egyensúlya a fiatalabb
magyar elbeszélő irodalomban is ha-
toft. Legvárásatosabb munkái az
„Ondine” című színműve, amit bírálói
a világtudalom egyik legszebb színel-
mi költeményének tartanak. (P. I.)

körül, így elsősorban József Attila szemé-
lyével kapcsolatban. Fodor József
egyszer a díjat vissza is utasította. Ba-
bits a kettészakadó világban állta a já-
madások pergőtűzét és ellenei sorra
megköveték. Megkövetik a már nagy-
beteg költőt nem sokkal tragikus halála
előtt József Attila. Megkövetik halála
után csodálatos szépségű versben Fo-
dor József és megkövetik sokan, akik
most látjuk csak, hogy e kiadós szá-
zadban azzal, hogy hi maradt Babits a
Szellemhez, az igazsághoz és a magyar-
sághoz maradt hi.

A Baumgarten-díjat nemzeti jelentő-
ségében méltán hasonlíthatjuk a nyu-
gati nagy irodalmi díjakhoz, a fran-
cia Goncourt-akadémia, vagy az amé-
ricai Pulitzer-díjhoz. Az író, aki a
Baumgarten-kuratórium választása é-
fémjéne nevet visel. Csak hogy amíg
nyugati díjak egy-egy műne szólnak
a Baumgarten-díj, nem az egyes köny-
vet emeli rangra, hanem az író szemé-
lyiségét, tehetségét és humanista tiszta-
ságát jutalmazza. A díj az írói és em-
beri magatartást akarja megőrizteni.

Az idei nagydíjat Szabó Lőrinc,
kőhő kapta meg. A többi díjat az esz-
téta és műfordító Benedek Marcell,
fiatal regényíró Kolozsvári-Grandpierr.
Emil és Gulyás Pál, a debrecenvidéki
népi költő. A kis díjakat Berda József,
költő és Csapodi Csaba fiatal író kapta.
A díjak kiosztása a Baumgarten-alapít-
vány helyiségében történt, a hagyomá-
nyozó egykori könyvtárban, melyhez
csak utóbb került hozzá Kosztolányi
Dezso és Juhász Gyula könyvtára, így
mintegy kisded múzeumul szolgálva
századunk magyar irodalmi szellemé-
nek. A díj kiosztása előtt Babits Mi-
hály örökében Schöpplin Gyula mondott
beszédet, figyelemre az alapító ha-
lálának évfordulójára és a magyar iro-
dalmon örökös babitsi szemérem.

PÖR ISTVÁN

az ismeretlen szarkalábak
bámulom, tudom, hogy
csak tékoztam minden évemet.

A legutolsó

Még nem teszem le a fekete fátylat!
Jó, ahogy a szél belekapaszkodott
ebbe a sötét, fűres gyászba
és jó, hogy néha a válmant veri
a sorsom úgy-nagy arvasága.

Még nem teszem le a fekete fátylat!
Hűába mulik az idő, s hiába
az, hogy lassan minden elperg;
kegyelet... emléik... mű... dívat és
szegény szívéből a rámmuló meleg.

Még nem teszem le a fekete fátylat!
Talán halnak halott-közébe vette
még azon a búcsúzón napon...
és ez az utolsó, amit egy veszt
magamra, hogy érte hordhatom.

Nincs

A minap — mint annyiszor és annyian — felszálltam a villámokra. És csak most, amint leírtam és szót: felszálltam, veszem észre, hogy mennyire nagyozok és milyen költői képet használok, mikor ezt mondom: felszálltam. Mert dehogyan is szálltam, még csak nem is léptem, vagy mentem, hanem vittek, emeltek, toltak, nyomak, taszítottak és akurva-nem akurva én is ezt a sokoldalú műveletet végeztem és végeztem másokkal, a legközelebbi érintkezésbe kerülve soha nem láított embelekkel. De — mint kitűnt — ez volt a szerencsém. Az, hogy olyan sokan voltak körülöttem és főképp előttem. Amint végre megvethettem a lábamat és tisztes távolban feltűnt a jegyadó alakja (vagy inkább csak a hangja jutott el hozzám) önkéntlenül és zsebeembe nyulam, hogy a jegy árát kivégyem. De nyomomban megállapítottam, hogy a tárcám nincs a zsebében. Nem vettem ki a tolongásban, mert az is nyomomban eszembe jutott, hogy az öltözőkódéskor elfelejtettem zsebretenni. Kapkodva kutanni kezdtem a zsebeimet, hátha talán lesz valamelyikben annyi, hogy a jegy árát kifizethetem. De sehol semmi. Egyre közelebb kerülök a jegyadóhoz és idegesen nézek körül: talán lesz ismerősöm a közelben, akitől kölcsönkérhetek. Sehol senki. Már alig van néhány utas előttem és mindjárt rám kerül a sor. Enyje, de kellemtelen! Mit fogok mondani neki? Biztosan azt fogja hinni, hogy „bliccelni” akarom. Ej, de kellemtelen! — szerencsére elértük a legközelebbi megálló és hirtelen leszálltam.

Megkönnyebbülve mentem tovább most már gyalog. Alig tettem pár lépést, találkozom egyik barátommal. Megszólít:

— Légy szíves — adj kölcsön holnapig száz lejt. A postán valamit ki kell váltanom és nem hoztam elég pénzt magammal.

— Nagyon sajnálom, de nincs nálam, — válaszoltam félénken mentegetőzve. Láttam az arcán, hogy nem hitte el és magában megállapította, hogy nem akarok neki adni. Vége a barátságunk — gondoltam magamban.

Folytatam utamat és próbáltam a kellemtelen érzést lerázni magamról, amikor tavolabb egy ismerősöm alakja tűnt fel, akitől — hirtelen eszembe ötlük — néhány nappal ezelőtt egy irodában én kértem kisegítésként pár lejt uprópénzt kölcsön. Most itt volna az alkalom a visszaadásra, és nincs pénzem. Mivel mentem magamat előtte?

Es akkor következett utam legnehezebb része. Egy szegény ember állott előlem kérőn nyujtva felem a kezét. Arcán az éhség, öltözetén és egész lényén a nyomorúság csillogtatja jeleit. Nem kért, csak rámnézett, de tekintete hangosabban szól minden rimánkódásnál. Lehetetlen volt meg nem érteni és lehetetlen volt nem teljesíteni. És én mégsem teljesítettem, mert amit kértek, az nekem most nincs. A szemébe sem mertem nézni.

Rövid utam alatt, egy órában belül négyször nehezédett rám ez a szó: nincs és megérezttem, hogy a legnehezebb minden szó között, olyan nehéz, hogy sokszor ki se bírjuk mondani. Máskor meg úgy érezzük, hogy a legfájdalmasabb szó a világon. Olyan, mint a kétélű kard: kétfelől sebez, kettőnek fáj, amikor elhangzik. Nemcsak annak, akinek mondják, hanem annak is, aki mondja. Ha pénzt kér a feleség a férjtől és a válasz: nincs. Ha kenyeret kér a gyermek az anyától és nem tud mást adni, csak ezt a fájó, nehéz szót: nincs. Nemcsak a gyermeknek fáj, az anya szívéit is megsebzti a szó: nincs.

Rövid utam tamulágaként azt gondoltam, hogy jó lenne, ha azok, akiknek van, néha-néha megapasztnának, hogy milyen érzés az, amit az ember érez, akinek nincs. Akkor talán több lenne a van és kevesebb a nincs.

DERECZENI ISTVAN

Február 7, hétfő
R. k.: Romuald
Protest.: Tódor
Ortodox.: Partenie

Napfelte: 7,20 o.
Napnyugta: 17,09 ó.
Holdfelte: 15,31 ó.
Holdnyugta: 6,17 ó.

A Deli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara I. Bulevardu Regina Maria 8, kiadóhivatal: I. Piata Eratiann 3, szám

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.
Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésévé 1 vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszólamlások Metian-n-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában, Távbeszélő 17-11.

— A helyettes miniszterelnök beszéde a mezőgazdasági szindikátusok szövetségének ülésén. (București). Mint a Radar jelenti, a mezőgazdasági szindikátusok szövetségének székházában a szövetség igazgatósági tagjai és a megyei mezőgazdasági szindikátusok vezetői ülést tartottak. Az ülésen megjelent Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és nagybő beszédet mondott.

— Légvédelmi előadások Deva-Dévan. (Saj. tud.) A város vezetősége elhatározta, hogy a lakosság kelő oktatása érdekében légvédelmi előadásokat rendez. Ezeket minden hét és hatvan esztendő közötti lakos köteles megjelenni. Az értekezleteken, amelyek egyenként három naposok lesznek és amelyeknek időpontját külön fogják közzéadni, a lakosság öt csoportban vesz részt. A légvédelmi előadásokon való megjelenést városi tisztviselők ellenőrzik. A mulasztókra büntetés vár.

— Arad — a „mezik városa”. (Saj. tud.) Aradon évtizedekig három mozi működött, amikor két évvel ezelőtt megnyitott a negyedik, az emberek nem nagy jóvót jöcsoltak neki. Nem régen aztán megnyitott az ötödik mozgóképszínház is és mert valamennyi ugyszólván állandóan zsúfolt, újabb vállalkozók akadtak, akik szintén, mozi akarnak nyitni. A hatodik — az Iparos Otthonban — néhány nap múlva már meg is kezdte működését és építik a hetediket is, a volt Lidó-vendéglő helyiségében.

— Nemlétző kövér sertést árult. (Saj. tud.) Maistru Maria aradi nő Popa Dumitrune aradi lakostól felvevő hatezer lejt, előleg címen egy kövér sertésre, anélkül, hogy a disznót leszállította volna, mert nem is volt sertése. Másoktól más címen vett fel különböző összegeket. Csalásért három hónapra ítélte a bíróság.

(*) Házasság. Kun Tibor és Neufeld Magda házasságát kötött.

— A posta vette át a monopolekkek terjesztését. A postaigazgatóság február elsejével új szolgálói ágat szervezett. Ionescu Gheorghe, a timișoarai-temesvári postai kerület vezető felügyelője kijelentette, hogy a meggyezés alapján, amelyet a posta vezérigazgatósága az egyeztetési vezérigazgatósággal kötött, február 1-én a posta vette át a monopolekkek terjesztését. Szeptember 15-én több megye területén már életbe léptették ezt a szolgálatot, hogy megfelelő tapasztalatokat szerezhessenek, most pedig az egész ország területén a posta osztja szét a monopolekkekkel, okmányblyegeket s más cikkeket. A postának rendelkezésére állnak a megfelelő szállítóeszközök, hogy naponta mindenütt megérthesse e cikkek szétosztását. Ezt a szolgálatot csak a megveszélőhelyeken nem vette át a posta. Ezekben a városokban az egyeztetési igazgatóság vagy maga gondoskodik a vonatkozó cikkek elosztásáról, vagy áreljós utján vállalkozót bízott meg.

Tiszta lenvászon 220 és 270 széles. ANGORA fonal minden színben. Ill. női fehérnemű-osztály

Centrala Lânei

S. A. R.

a színházzal szemben, Timișoaran

— Érvényes élelmiszer-jegyek. A timișoarai-temesvári városi közlelemzési szolgálat intézkedésére a február 7-től 12-ig terjedő héten a péknél, akinél az illető fogyasztó beiratkozott, a 210., 211., 212., 213., 214. és 215. számú kenyérjegy ellenében vásárolható barna kenyér. A hus fejadagja másfél kilogramm s ezt a 13. számú kukoricalisztegy ellenében adják. Érvényes most a 8. számú zsirjegy és a 4. számú olajjegy.

— Az aradi „Touring Club” tagjai figyelmébe. (Saj. tud.) A Touring Club aradi csoportjának vezetősége közli tagjaival, hogy a kedvezményes vasúti utazásra érvényes igazolványok megérkeztek, azok átvételére céljából jelentkezzenek az érdekeltek.

— Nem szabad ékszerrel kivenni az országból. (Saj. tud.) Az aradi törvényszék egy-egy hónapi fogházra ítélte Erlich Anton és Schmitt Robert craiovai lakosokat, akik tavaly tavasszal 80.000 lej értékű ékszerrel akartak kivenni az országból, de a curci-elkürtösi vármhatóságok felfedezték és elkobozták az arany-neműt.

— Családi esemény. Öröndetes eseményben volt része ifj. Szappanos Gyulának, az ismert fiatal timișoarai-temesvári iparművésznek és családjának. A családi körbe a második leánygyermek köszöntött be. A szülők örömben csúsznak a nagyszülők is, Szappanos Gyula, a Magyar Népközösség bányászi alelnöke és felesége, a timișoarai-temesvári Magyar Nőegylet ügybuzgó elnöknője. Az újszülött kislány történetesen éppen Boldog Margit szentoltátságának napján látta meg a napvilágot. Ezért, e nap emlékeztére, Margitnak keresztelték.

— Mozik műsora. Február 6, vasárnap és február 7, hétfő: Arad: Aro: „Harcoló szerelmese”, Corso: „A szív” Forum: „Elhagyatva, Royal: „Vérző ajkak”, Urania: „Az áarcos szerető”. — Timișoara-Temesvár: Apolló: „A rabszolgakereskedő”, Atlantik: „Az idősebb főnök”, Capitol: „A fehér álom”, Corso: „Huzd rá, cigány”, Thalia: „A feltékeny asszony”. — Fratelia-Uj-kisoda: Fratelia: „A sivatag pokla”, Roxy: „Óreg szív megfiatalodik”.

DERŰS
Nerc

TAPINTATOSAN
— Nekem a születem még gyermekkoromban megtiltották, hogy alkoholt igyam, mert az butít.
— Igazuk volt, de kitől kaptát mégis?

RÉSZLETZLET
— Hogy tetszik az új ruhám, drágám? Részletre vettem...
— Gyönyörű, drágám, de ugylátszik, még csak az első részletet szállították le...

EGY ZENESZERZŐ KESERVEI
— Ha van valami jó ötletem, olyan szegény vagyok, hogy le sem tudom kótázni. Ha van papírom és leírtam, nem tudok rá kiadó. Ha tudok, akkor az nem akar fizetni. Ha fizet és lenyomtatják, akkor a kutya se vásárolja. Ha megveszi mégis valaki, akkor az illetőnek rendszerint tulnéhez és nem tudja lejtészani. És ha mégis lejtészai, akkor nem tetszik neki.

Rendeletek, intézkedések

VOLT TARTALÉKOS TISZTEK JELENKÉZÉSE ARADON
Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli a volt osztrák-magyar hadsereg volt tartalékos tisztjeivel, akik a hadkiegészítőhöz benyujtották irataikat rangjuk elismerése végett s ezideig helyzetük nem tisztázódott, hogy február 7-én és 8-án délelőtt 10 óra és 1 óra között jelentkezzenek a parancsnokságon. Akik a jelentkezést elmulasztják, büntetésben részesülnek.

HAJÓZASI VALLALATOK ENGEDÉLYE
A timișoarai-temesvári kereskedelmi és iparkamara közli a hajózási vállalatokkal (fiat., ügynőkség, képvislet), hogy legkésőbb március 31-ig kötelesek a tengeri és folyami rendőrségről szülő törvény 194. szakaszában megjelölt engedélyt a kamarának bemutatni. Azok a cégek, amelyek a 15.000 lej, illetve 50.000 lej illeték mellett a szükséges iratokat az engedély kiállítására végett nem terjesztették fel, a timișoarai-temesvári kikötői kapitánysághoz nyujtsák be, hogy ennek alapján a megszabott minisztertanács naplót részükre kiállítsák.

AZ ARADI MUNKAKAMARA KÉPESÍTŐ VIZSGAI
Az aradi munkakamara közli az érdekeltekkel, hogy februárban tartják meg a segéd- és mester-könyv elnyeréséhez szükséges képesítő-vizsgákat. Ezalkalommal kell jelentkezniök vizsgán azoknak is, akik az elmúlt vizsgákon bármilyen okból nem vehettek részt. Ezek most nem kapnak felhívást a vizsgára való jelentkezésre.

KÖZLEMÉNY ZSIDOK RÉSZÉRE
A timișoarai-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazoknak az 1915—1947. évfolyambeli zsidóknak, akik rendelkezési állományban odahaza tartózkodnak, a hadkiegészítő parancsnokság udvarán február 7-én reggel 6 órakor meg kell jelenniök. Nem jelentkeznek a főiskolai végzettséggel rendelkező zsidók és a volt tisztek. A hadkiegészítő parancsnokságnak ez a közleménye behívóparancs jellegű.

— Halálos szerencsétlenség. (Saj. tud.) A Hunedoara-Hunyad megyei Harepeia-Harepe községből való munkás Vétel-Vezel községben a Derubau részvénytársaság telephelyén földmunkát végezt és egy mély gödör alján állott, amikor hatalmas földrengés szakadt rá. Mire a szerencsétlen embert kiszabadították, már halot volt. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

(*) Eljegyzés. Várady R. Tinfi és Lipriczky Kálmán jegyesek. (Arad-Micaloaca).

(*) Vérszegénység, épvágytalanság ellen FERROL vastáplikör a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krem a legjobb arc-ápolószer. Ára 150 lej. Földesgyógyásztár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

(*) Orvos hír. Dr. Pavelik Vilmos fogorvos lezserelt és újból rendel, 10—12 és 4—6 óráig. Timișoara, Regele Mihai körút 8. Távbeszélő 10-37.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik feljethetetlen férjem, Kocsányai János temetésén résztvettek, sirjára koszorút, virágot helyeztek, részvétnyilvánításokkal fájalmamat enyhíteni igyekeztek, valamint koszorumeváltás címén adományoztak, ezutem mondok hálás köszönetet. Özevgy Kocsányai Jánosné.

— Ügyeletes gyógyszerárak: Február 6, vasárnap: Arad: Niedermayer (szerb-palota), Nistor (Regele Ferdinand-ut 22). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Mercy-utca), Gyárvaros: Maszalis (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Józsefvaros: Roxin (Axente Sever-tér), Mehala: Corvin (Closca-utca 18) — Február 7, hétfő: Arad: Janka (Regele Ferdinand-ut 25), Butta (Avram Iancu-tér 12). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatii-tér és Vasile Alexandri-utca sark), Gyárvaros: Meiszner (Pctru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Bianu (Costin Miron-utca 1), Józsefvaros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Corvin. — Fratelia-Uj-kisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabó: Colu Bonomi.

Petőfi Sándor életéből

Petőfi Sándor életéből

A szülők és a gyermek

Költőnk atyja szorgalmas, dolgozó ember, Luteránus vallású. Ki akar vergődni a szegénységből. Örökké tervez, Eleven eszű, öb-beszédu, de nyughatatlan is, indulatos és unakacs. Meg aszói mérsárosság, amikor megakad szeme egy szívós szorgalmu, esen-tes, szelid családfeleynon, egy földhözragadt és zmadia leányon, A „székely legény” szerencsésen választ, amikor ezt a leányt veszi el feleségül. Ilyen segítő társra van szüksége, aki engedelmesen hajlik meg akarata előtt és kifogástalan rendben tartja házatát. Előbb Szabadszállásra költözik a fiatal házaspár, onnan Kiskörösré. Öt év házasság után itt születik meg első gyermekük, Sándor, az 1823, esztendő első felében.

A csecsemőt még aznap megkeresztelik, mert a baba attól tart, hogy a szokatlanul gyenge csöppőg nem is marad életben. Az asszonyi ésszetartás, a legelső közös-ség hívívó közik a birt a faluban, természetesen a fiatal anyának kijáró örverdezőssel, akit mindenki becsül s most dédeieit. A csöppőg pedig szép fejlődésnek indul, s hrszonkét hónapok korában átkerül szülieivel Főlegyházára. Így kezd meg cse-csemőkorában vándorlásait. Főlegyháza gazdag község, Búszke kiskunok laknak benne, kissé gögösek is jó módjuk, hatalmas határak miatt. „Itt születtem én ezen a tájon” — dalolja a költő, amikor már huszonöt év van a vállán. Leike születésének falóban ez a helye. Itt tanul meg járn, beszélni, játszani. Teljesen népies magyar szóra tanítja a környezet, a szomszédos Falokas, Tóri, Varga-család apraja-nagyja, a falu, a táj.

A kis fiú eleven, beszédes. Egész nap játszik, ugrándoz, fecseg s meg-megmulatgatja környezetét. A családi asztalnál csöndben kell lennie, amiért azzal áll bosszu, hogy aztán akkor is néma marad, amikor már szólhatna. Nagyon érzékeny már most is. „A játékban ügyes és merész, Inas lábai gyorsan viszik karcsu, vékony természetét: a versenyfutásban mindenki megelőzi.” Kiti-űnő labdázó, de balkezes, E miatt csufoltják, s erre nem labdázik többet. Elhúzódnak las-san a játéktól egészen. Szeret a kovácsmü-hely előtt szemlélni, s természetesen első gyermeki vágya, hogy kovács akar lenni.

Atyjának azonban nagy tervei vannak vele. Külső ábarabossága alatt szerető apai szív rejlik. Az örökös tervezgető már elren-dezte magában, hogy fiát kimelei a nehéz életből. Ha lehet, a kisebbik fiút is. Istvánt. Van már módja hozzá. Bérl a városi mérsár-zéseket. Ez már rang és mód. A bérlethez 85 hold kaszáló és 25 hold szántóföld tarto-zik. A városi csordának 120 ökröt tarthat 1826—30 közt 5210 forintért vásárol ingat-lenokat. Elát szép ruhában küldi az első iskolába, ahogy a többi jómódu magyar. Az iskolákkal is spekulál, mint gaz-dasággal, tanítással, szőlővel. Mindig jobb iskolába akarja járattatni a fiát. Előbb elküldi Kecskemétre Szabadszállásra, végül a tulajdonai Sárszentlőrincere ahol literánus alginmázium van. Itt 12 forintot fizet Sándor napi ellátásáért, ami nagy pénz akkor, de e már Szabadszálláson lakó apa köny-nyen megteheti, vagyona egyre gyarapszik. Már nagybéri. Az erosi mérsárszéseket is bérl, amelynek évi bértele 15 000 forint. Újabb és újabb kert, szántó, szőlő kerül a birtokába, még egy száraz-malom is. Már nemcsak tehető, hanem vagyonos is.

Nem gond tehát, hogy a fiát a sárszent-lőrinci legszebb és legjobb háza adja, a legyőzők családjába. Hármán vannak egy háromablakos utcái szobában. Két társa urfi, Süss István, legjobb barátja. A rokonzentves és kedves Sándor a jegyzőék ke-zence. Urifunak számít apja vagyona miatt is, de meg van is az apának nálal nemesi armálisa, amelyre gondol is néha, merthogy vagyoni is van már hozzá. A kedves, boldog időt semmi sem zavarja Sándor kitűnő tanul. Egyre-másra jönnek

a figomsággal teletömött csomagok is, „a legszeretőbb anya” készítményei. Jómaga is többször oltágot szeretett fiahoz, pedig nem szivesen mozdul el hazulról. Sándornak minden évszakra van egy-egy szép és jó ru-haja. Meghívják Borjád községbe, ahol Süss István édesanyja a fia barátját, „nem győzi becsülni”. Mindenütt szeretik. Min-dene megvan, amit csak kívánhat. Még a jegyzőék kisleánya, Hittig Amália is terel-geti Sándor boldog sárszentlőrinci évére a rózsaszínű bárányfelhőket, viszonozva a gyermek rokonszenvét. Kinyilik hát a más-kor menekülő lélek. Az otthon zárkózott és

mogorva fiú itt vidám, eleven, beszédes. Első tanuló és első játszó. Boldog.

Akaratlanul is fogódzák lelkünk ebbe a boldog időbe, 1831 őszétől 1833 nyaráig tart, mert tudjuk, hogy költőnk életutja egy-keftőre zord tájakra fordul. Ezt a boldog helyet „a legszeretőbb anya” válasz-totta ki fiának, legalább is 5 vite oda és he-lyezte el. Ez a költő „első mennyországa... s talán a legszebb is.” De már megvan az apai elhatározás, a fiának német szóra Pestre kell mennie az evangélikus, majd a piarista iskolába, tízéves korában. A menny-ország kapui bezárulnak. Elfelejtethi a költő ezt az időt? Tizenhárom év múltán öször is említi és szerja ötféle változatban.

(—a)

Biciklizzenek-e a leányok?

Egy amerikai gyár néhány évvel a há-boru kitörése előtt új hirverési formát vezetett be kerékpárgyártmányainak terjesztésére. Két-háromszáz vidéki le-ánykát szerződöttetett, akiket kerékpárra ültetett és bejáratta velük az Egyesült Államok bizonyos részeit. A leányok, akik ellátást és fizetést kaptak a gyár-tól, válogatott szépek voltak, s valamennyien tizenhárom-tizennégyszáz évesek. Színes lepkekosztümökben kerékpároz-

panaszkozní kezdtek

Előbb csak meghitt családi körben, aztán egyikük-másikuk elpanaszolta tit-koos bánatát a falu lelkészenek is. A falu papja figyelme kezdte az állapotokat, át-nyerte az anyakönyvet s meghökken-t. Megállapította, hogy egyugyanazon év-ben hetven kötétek házasságot s hetven házasságkötésből, három év le-forgása alatt mindössze tizenöt fiatal asszonynak született gyermeke. A meg-döböntött eseményről jelentést tett felet-tes hatóságának, s a polgári hatóságok bevonásával megindult a nyomozás, a rejtély megoldására. Kényes kérdéssről volt szó, a nyomozás csak vártan sa-keradhatott előre s így jutottak el — a ke-rékpárokig. Megállapították, hogy a he-tven falubeli asszonynak közül ötvenen voltak szerződésben a bicikligyárnál s mint serdülő leánykák évekig kerékpá-roztak mint hirverők. Felkötötték más falvakban is

a hajdani bicikliző kisasszonyokat

s megállapították a rideg valóságot, a ifatal anyák meddőségét. Beható orvosi vizsgálatok következtek, melyek ered-ményéről dr. Cohen egyetemi tanár hi-vatalos szakvéleményt készített s többek között a következőket mondja:

— Az uterus betegségek, melyeket a bicikliző leányoknál tapasztaltam, két-ségtelenül a túlzásba vitt kerékpározás következményei. Ez az oka annak, hogy bezárult előttük az anyaság szentélye. A fejlődésben lévő leányok nagyon érzé-kenyek minden testi és lelki hatásra, tö-rékenységük, a fiukéhoz viszonyítva, igen szembetűnő, szinte bámulatraméltó. Ezért kell vigyázni nagyon a fejlődő leánygyermek egészségére, munkaköré-re, lelki életére. Az elváltozások, amely-eket az évekig folytatott megerőltető ke-rékpározások okoztak, szembetűnők. A tartószalagok nagyfokú meglazulása s az ezzel jár görsös idegességek vala-mennyi fiatal asszonynál felismerhetők voltak. Természetesen, orvosi beavatko-zással ha nem késünk sokat, a bajon még lehet segíteni. A helyzet azonban az, hogy múltán különösebb fájdalommal ezek a bajok nem járnak — orvoshoz ké-sőn fordulnak a meddőségre kárhözta-

tak, a gyár nagy gondot fordított rá, hogy külséjük vonzó, hódítól legyen. A hirverés éveik tartott, a hirverő kisasz-sonyok közben nagy lányok lettek s ke-resetükből szép kis hozományt gyűjtve, falujukba visszatérve, valamennyien férjhez mentek.

Eddig a dolog rendben is lett volna. Az újdonsült asszonynak boldogok voltak, valameddig. Multak a napok, az évek, s az ifjú feleségek sírdogálni

tott nők, pedig a bajt helyrehozni már sokkal nehezebb, vagy egyáltalán már le-hetetlen is akkor, mikor a szervezet az öregedés korszakába érkezik, s a beteg részek hajlékonysága megmerevedik.

Egy másik nagyon érdekes következménye a mértéktelen vagy rendszeresen megerőltető biciklizésnek:

az elériiasodás

A bicikliző fiatal leány idomai eltorzul-nak. Tempora megnövekedik, izmos csip-őri erősek, kiállóak lesznek nemcsak az izmosodás következtében, hanem a me-dence- és csipőcsontok dudorai miatt is, amiket a biciklizés ezekre a fejlődésben levő, gyöngye csoportokra kényszerít. A szervezet ugyanis a szükségesnek meg-felelő izmokat, csontalkati elváltozások-kat hoz létre, hogy kivédje és elviselhe-tővé tegye a behatások ostromát. Ilyen behatás a pedálynomkodás következté-ben keletkező s a szervezetre nehezedő fölös teher. Szinte magától értetődik az is, hogy a szervezetre nehezedő fölös te-her a szívet is zörsen igénybe veszi, a bi-cikliző szív előbb csak hevesebben ka-limpálgat, aztán — ha állandósul az erőlkifejtés — elkezd növekedni s hova-tovább az egészséges kis szívből

tárgult szivecke

lesz, ami aztán a hanyatló korban na-gyon is érezteti kellemetlen hatását. Ki-hagogyat és nemcsak terheiről képes-ség esökken, de élettartama is.

Mindezekon kívül van még egy érde-kes hatása a biciklizésnek a fiatal le-ányokra. Nemcsak vonalalk férfiasod-nak el, hanem az arcuk is. A szenvedé-lyes, folyamatosan bicikliző leány lesz-őzik a nevetésről s ezzel úgy jár, mint az a virág, melynek elrepült igéző illata. Ha ehhez még hozzávesszük azt a kemény, férfias járást, mely szintén a biciklizés velejárója, joggal feltehető a kérdés: bi-ciklizzen-e a fiatal leány?

Miután ma, a kerékpározás általáno-san elterjedt divat, vagy inkább kény-szerközelkedési eszköz, nem árt, ha a kérdésre válaszolva szabatosak leszünk. A normális keretek között végzett ke-rékpározás nem ártalmas, sőt sportnak is üditő. Ez minden korsztálybeli hölgy-er egyaránt vonatkozik. „Felnöttebb” hölgyek számára ott kezdődik a káros biciklizés, amikor pedálózás közben érez-ni kezdik azt, hogy szívük van. Ekkor: szálljanak le a kerékről és gyorsan a-t-ják el a biciklit. Ha nem sietnek és to-

Magyar szivec

A KAKUK-CSÜCSMÓDILHON JÁVÁR BEFOLYT ADOMÁNYOK

Seulia-Szigetvári községből: Mucs Lajos 10 kg tojás, Kovács Mihály 10 kg kukorica, Korcsák Mihály 15 kg buza, Vass Sándor 10 kg buza, Makovics Antal 2 liter bab, Kalapis Máttyás 10 kg buza, Mucs Sándor 14 kg burgonya, Ifj. Mucs István 10 kg buza, Vass Mihály 14 kg bab, Kerekes János 5 kg buza, 15 liter bab, Pálóssy József 15 kg burgonya, Ifj. Mucs István 10 kg buza, Molnár Sándor 15 kg burgonya, 15 kg buza, Szabó Sándor 15 kg tengeri, Ne-péter 15 kg buza, Tóth Lajos 10 kg liszt, Gáll István 20 kg buza, Katona Pál 10 kg buza, Dobó István 2 liter bab, Mucs Ist-ván 5 kg burgonya, Molnár Mihály 25 kg buza, Bóka Mihály 3 kg bab, Mucs Lajos 5 kg liszt, Tóth Antal 5 kg bab, 15 kg buza, Szabó Sándor 25 kg buza, Gáll János 3 kg bab, Nagy István 25 kg bab, Nagy Mihály 20 kg bab, Varga Sándor 25 kg bab, Varg József 10 kg burgonya, Pósa Mihály 20 kg bab, Takács István 15 kg burgonya, Pósa István 20 kg bab, Bozso János 15 kg bab, Rácz Rozália 2 kg bab, 5 kg burgonya, Varnyu Imre 20 liter bab, Gáll Sándor 20 liter bab, Sipos Ferenc 2 kg bab, Ubonyim 5 kg bab, Pálóssy István 10 kg bab, Te-leki István 10 kg bab, Kerekes István 20 kg buza, Elekcs Ede 5 kg tengeri, 30 kg buza, Kss Benjámín 10 kg burgonya, Meny-hárt Sándor 20 kg buza, Geda Imre 3 kg buza, Jancsó János 3 kg bab, 20 kg buza, Dezső Antal 50 kg buza, T. Damján La-zárné 3 kg liszt, 10 kg burgonya, Kelez Si-men 20 kg birkaturó, a Kelez gazdasági családok 70 kg liszt, 23 kg burgonya, 2 kg bab.

A DÉLI HIRLAC KIADÓHATÁLABAN BEFOLYT ADOMÁNYOK:

A időbeteg leány részére: Konstantin-vicsné 100 lej, N. N. 200 lej.
A Magyar Népközösség szegényei részére: Máthé Antal koszorúmegváltás címén Ko-csonyay János elhalálása alkalmából 500 lej és Horváth József nyugalmazott pénz-ügyi tanácsos elhalálása alkalmából 500 lej.

A Kakuk-csecsemőgondozó és napköz-i gyermekotthon jávára: a Dóczy-tanszer-gyár női alkalmazottainak gyűjtése 900 lej. Az Erzsébet-otthon részére: K 1, 600 lej.

vább bicikliznek, kamatoz fognak fizet-ni, ami borsos is lehet.

Fejlődésben levő, fiatal leányok szün-tén biciklizhetnek, csak ne sokat. Ne annyit, mint az amerikai gyár hirverő kisasszonyai. Tulozni nem szabad. És cigarettázni sem szabad, még hosszú szipkából sem, biciklizés közben. Ez már valóságos merénylet a szegény ki-pihéző szív ellen.
N. D.

Délerdélyi irodalmunk örvendetes eseménye

Kabós Eva új versesköltete

„AMIT AZ ÉN SORSOM MEGAD NEKEM”

A tehetséges költőnő java alkotásai szerepelnek benne, A kiállításában is izléses mű min-denkép érdemes az irodalom ba-rátai, a komoly könyvek és az írásművészet hívei figyelmére, az olvasó bizalmára.

ARA 180 LEJ.

Megrendelhető: Aiud-Nagyenyeden Bethlen-szövetkezetben, Braşov-Brassó-ban Elekcs könyvkereskedésben, Timi-şoara-Temesvározt a Missiánál és Uni-versala-nál, Aradon az Universala (He-gedüs) könyvkereskedésben, Turda-Tor-dán, Tarnaveni - Diesőszentmártonban, Ludus-Marosludason és más helysegek-ben a Hangya-szövetkezeteknél.

Dr. Hersch Andor

ARAD, J. neu-tér 2.
Távbeszélő 14-94.

